N°. 3849. 1860.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

ACADEMIA RHENO TRAIECTINA
KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 2 JANUARIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 31 December.

Het jaar 1859 heeft zich niet onder bemoedigende omstandigheden aangekondigd. Het gaf veel zorg, veel angst en veel gevaar, en nu wij aan het einde staan, is niets van dat alles geweken, maar alles daarentegen verdriedubbeld. Het begon met een oorlog in 't verschiet; het eindigt met de verwachting van vreeselijke verscheuringen.

De oorlog is niet volkomen geweest wat men vreesde, dat hij zijn zou. Men verbeidde een Europeschen oorlog; en men heeft slechts een Fransch-Oostenrijkschen gehad. Want de Piëmontezen, die op den koop meê gedaan hebben, zijn bij de Franschen niet anders dan als voor meêloopers geteld. Intusschen is de oorlog er des te verderfelijker om geweest. Want hij heeft van den anderen kant veel meer gegeven, dan velen verbeidden. Hij is geweest en gebleven een revolutionnaire oorlog, die tijdelijk op het slagveld rust, maar inmiddels op elk ander veld van aktie met alle kracht wordt voortgezet.

De bodem van Europa is ondermijnd op tweederlei wijze Men heeft van den eenen kant de geheime revolutionnaire genootschappen, die niet slechts in Italië, maar in gansch Frankrijk en alom in Duitschland van stad tot stad en van dorp tot dorp het meest bedorven deel der bevolkingen tot een leger van verwoesters hebben geordend. Van den anderen kant heeft men de groote menigte, door geheel Europa verzadigd van die valsche beginselen, die de volken tot gereede werktuigen der revolutie maken. Helaas! de menigte, waarvan wij hier spreken, is niet slechts het gepeupel. In al de rangen der maatschappij, van de gekroonde hoofden, die ten troon geheven zijn, tot de geleerden, die den katheder beklimmen, ontmoet men talloozen, die met revolutionnaire begrippen besmet, zonder dat zij 't weten en willen, de hand leenen aan de partij der anarchie, die onder den grond wroet.

In dien toestand begon dit jaar de oorlog. Hij had den revolutionnairen atmosfeer, waarin wij leven, kunnen zuiveren. Hij heeft het omgekeerde bewerkt. In de stiklucht, die ons omgeeft, is sinds den oorlog elken dag al meer en meer elektriciteit aangebragt. De revolutie heeft den Keizer van een militair volk gevonden, die hare banier in Italië vooruitdraagt tegen den Stedehouder van Christus, die het steunpunt is der zedelijke orde in de wereld. Vele kabinetten en schier de gansche pers van Europa hebben daartoe direktelijk of indirektelijk, willens of onwillens, de hand geleend. Wij hebben gedurende een gansch jaar aan alle bevolkingen van Europa stelselmatig de denkbeelden der revolutie zien inprenten, en het is moeijelijk te zeggen wie daartoe het meest heeft medegewerkt, òf de revolutionnaire pers, òf de goevernementsbladen, òf de diplomatieke gedragingen der meeste groote goevernementen?

De slotsom van dit alles is deze. Dat Frankrijk als de gewapende arm van de geheime genootschappen optreedt; dat de overige bevolkingen van Europa met het meerendeel harer goevernementen de revolutionnaire beginselen hebben omhelsd; en dat uit dit alles zich verheft de strijd van het ongeloof tegen den Stedehouder van Christus op aarde.

De toestand bij het begin van het jaar 1860 is derhalve vreeselijk. Wij durven niet treden in gissingen van hetgeen daaruit kan en welligt zal geboren worden. Niet dan met diepen weemoed rigten wij dan ook het woord tot onze lezers, bij het nieuwjaar, dat binnen weinige uren een [illegible] zal nemen. Wij durven niet van gelukwenschen [illegible] waar zulke vernielende stormen zich aan de [illegible]nder vertoonen. Maar wel moet een woord van bem[illegible] hier plaats vinden.

De maatschappij ver[illegible] Christus; ziedaar wat er ten grondslag ligt van den strijd [illegible] waarom de gevaren zoo dreigend zijn. Maar desniettegenstaande regeert Christus en zal in eeuwigheid regeren. Hij zal en moet al de vijanden verwinnen, die Zijne bruid bevechten. Wij, die Zijne volgelingen zijn, die Hem eeren als God en mensch, wij erkennen Hem als onzen Koning, die Zijne dienaren beschermt, en hun de belofte gegeven heeft, dat Hij met hen zal zijn tot de voleinding der eeuwen. Zij knielen thans, millioenen in getal, elken dag neer om Hem te bidden dat Hij ons en der wereld genadig zij. Wij mogen en moeten derhalve betrouwen, dat dit gebed zal verhoord worden. Zijn er millioenen geloovigen dagelijks in zijnen naam vergaderd, hoe zal Hij daar niet in hun midden zijn om te behouden, wat hem lief heeft en te herstellen, wat dreigt af te vallen? Toonen wij dat wij Christenen zijn, en doen wij belijdenis van ons geloof; voegen wij bij deze geloofsdaad het gebed; dan mogen wij al het overige vertrouwend overlaten aan het wijze Albestuur van Hem, die de wereld op zijn handen draagt en de harten der koningen en der volken kneedt naar zijnen wil.

Onder onze buitenlandsche nieuwstijdingen is reeds melding gemaakt van een vlugschrift, door den bisschop van Orleans uitgegeven ter bestrijding der brochure *de Paus en het Kongres*. Wij hebben het bisschoppelijk werkje voor ons liggen, dat een zeer puntig en beknopt betoog bevat tegen de beweringen van de geruchtmakende brochure. Wie met een onpartijdig oog de beide geschriften leest zal moeten erkennen dat de bisschop die brochure overtuigend heeft wederlegd. Trouwens dit was niet moeijelijk, zelfs voor een talent van minder gehalte als dat van den bisschop van Orleans, wiens uitstekende begaafdheden als schrijver en redenaar in Frankrijk op hoogen prijs worden geschat. De brochure toch *de Paus en het Kongres* heeft den grooten opgang, dien zij maakt, niet te danken aan de bondige redeneringen of den geest en zeggenskracht van haar schrijver, maar enkel daaraan, dat het publiek haar, niet zonder reden, voor een manifest der keizerlijke staatkunde houdt, en zij op alle mogelijke wijzen door de drukpers, die in dienst van Napoleon III staat, wordt aanbevolen en opgehemeld. Ware dit een en ander het geval niet, niemand zou eenige aandacht wijden aan de holle zinsneden en klinkende woorden, waaruit zij is zamengesteld, en de bisschop van Orleans zou zeker de laatste zijn om zich tot een tegenschrift neder te zetten. Nu echter spreekt hij, en geeft in een land, waar bijna niemand meer den mond durft openen dan om zijn stem aan dat van het gehuurde lofkoor te paren, een bewijs van onafhankelijkheid en burgermoed, dat te meer in het oog valt, wijl die in Frankrijk zoo zeldzaam zijn geworden.

Welk middel de Regering te Parijs, die reeds verboden heeft dat de Bisschoppelijke mandementen openbaar gemaakt worden, zich nu zal aanschaffen om de Bisschoppen het zwijgen op te leggen, als zij als partikulieren het woord voeren, valt moeijelijk te voorzeggen, wijl het, ondanks al de drogredenen, die haar ten dienste staan, toch blijken zal bijna onmogelijk te zijn er eene te vinden, die een glimp van regtvaardigheid zou kunnen geven aan een maatregel, waardoor de Bisschoppen buiten het gewone regt gesloten werden. Evenwel, zoo andere Bisschoppen het voorbeeld van dien van Orleans mogten volgen, gelooven wij dat de Regering er toe zou overgaan. Die verwachting heerscht ook te Parijs, en van daar dat iedereen er thans begeerig is te lezen, wat de bisschop van Orleans zich verstout op redeneringen aan te merken, die geacht worden van hooger hand uit te gaan, en de officieele bladen er reeds wakker in de weer zijn met den prelaat te bestrijden.

Wij brengen heden onder de oogen onzer lezers eenige zinsneden uit het eerste gedeelte der brochure van den bisschop, welke in drie hoofdpunten is afgedeeld: „De beginselen, het middel en het doel." Zij zullen daarbij tevens ontwaren, op welken klinkenden onzin sedert acht dagen het beschaafd Europeesch publiek van wege de Fransche Regering wordt onthaald.

Een der eerste stellingen van de brochure „de Paus en het Kongres" luidt als volgt:

„Deze [de pauselijke] regering is dan [illegible] lijk, wanneer zij een uitzondering maakt op [illegible] wone voorwaarden eener regering [illegible] zeggen op alles wat haar werking, haar ontwikkeling en haar vooruitgang betreft. . . . . Derhalve moet het pauselijk bewind geen leger hebben."

Hier vraagt de bisschop, wie ter wereld leven kan bij uizondering der gewone voorwaarden van het bestaan, en met welk regt men den Paus zou willen ontzeggen een legermagt te bezitten, niet om aan te vallen, maar om zich te verdedigen en de openbare orde te beschermen.

„Ik weet — gaat de bisschop voort — dat hij verscheidene eeuwen geen leger gehad heeft, en toch met eer zijn plaats in Europa en de wereld innam, maar thans zijn de tijden veranderd. Nadat de revolutionnairen Italië in vlam hebben gezet, en zestig jaren van staats- en maatschappelijke omwentelingen het begrip des regts bedorven en de geheele Europesche orde verwoest hebben, zijn er voor de krachtigste staten, in vollen vrede, legers van 580 duizend man noodig, en overal — niet enkel te Rome maar overal — moet „de stoffelijke kracht aan het onvoldoende van het zedelijk gezag te hulp komen." Welnu waarom zouden de pauselijke staten in zulk een tijd, ook geen leger hebben, om binnenslands de orde en het regt te beschutten?

„Neen," zegt gij. „De tijdelijke magt des Pausen is slechts zonder werking en zonder vooruitgang mogelijk; zij moet leven zonder regtbanken en om zoo te spreken zonder wetboek en regtspleging; onder dat bewind vervullen de dogma's de plaats der wetten."

„Hoe nu? Ontheffen de dogma's eenige natie ter wereld van de noodzakelijkheid een wetboek en regtbanken te bezitten? of wel zouden goede wetten en eene goede regtspleging, onbestaanbaar met de Katholieke dogma's zijn? . . . Ongetwijfeld voor het verstand zijn de dogma's wetten, maar toch is een wet iets anders dan een dogma. Nu beweert gij verder dat ter oorzake van die dogma's het Pauselijk bewind tot onbewegelijkheid genoodzaakt is.

„Gij noemt u Katholiek. Derhalve is de onveranderlijkheid van het dogma zoowel uwe geloofsbelijdenis als de onze, en gelooft gij u daarom tot onbewegelijkheid verpligt?

„Waardoor stoort de onveranderlijkheid van het dogma in uw oog den akkerbouw, den handel, de nijverheid, de gasverlichting, de telegrafie, de spoorwegen en in het algemeen den stoffelijken vooruitgang? Maar er is meer dan enkel stoffelijke vooruitgang. Waardoor stoort de onveranderlijkheid van het dogma de kunsten, de wetenschap, de letterkunde, in één woord, alle verstandelijken vooruitgang? En toch zegt gij: „Het pauselijk bewind zal zijn voordeel niet kunnen doen met de overwinningen der wetenschap; zijn wetten zijn aan het dogma vastgeketend!"

„Men meent te droomen als men zulke dingen leest!

„Het is dat dogma, het zijn die aan dat dogma geketende Pausen, welke, alles gegeven en behouden hebben, aan u ondankbaar Italië! aan u Europa, dat op uw geheiligste belangen geen acht meer slaat!

„Op het stuk van wetten zijn de Tien Geboden zeker ook onveranderlijk, en toch zijn er daarin voorschriften waaraan gij zoudt durven raken? En zouden niet al uw wetten, welke in tegenspraak mogten zijn met dit goddelijk wetboek, niet regtens nul en van geener waarde zijn?

„Rousseau verklaarde, mede wegens het dogma, dat een christelijk volk onvatbaar voor vooruitgang was.

„Is het ook dat wat gij wilt zeggen, als gij beweert dat het dogma tot onbewegelijkheid verpligt?

„Ik zal u zeggen:

„Er is de revolutionnaire vooruitgang van den bal, die altijd rolt en nooit een plaats [illegible]st; er is de onbewegelijkheid van den [illegible] die nooit van plaats verandert. Wij willen het een zoo min als het ander.

„Maar er is ook de stralende onbewegelijkheid der zon, die onwrikbaar in het middenpunt van het heelal, alles bezielt en verlicht, en waar om heen alles voortgaat, waar om heen de wereld zich wentelt, zonder dat het licht ooit achterwege blijft.' Ziedaar het beeld van het Katholicismus."

Wij hebben in langen tijd geen meer edele, juiste en dichterlijke figuur voor dit denkbeeld ontmoet, dan die, welke de welsprekende prelaat hier geeft.

Met genoegen melden wij onzen lezers, dat de eerwaardige heeren Snickers en van Leeuwen, pastoors van Scheveningen en Schiedam, van hun pelgrimstogt naar het Heilige Land behouden in het vaderland zijn terug gekeerd. Wij wenschen hun met blijdschap het welkom toe op den vaderlijken grond.

In de zitting van den gemeenteraad van Haarlem, van 28 dezer, heeft de heer Imans, namens de kommissie, belast met het opstellen van een adres aan Z. M. den Koning, ten gunste van de koncessie voor den aanleg van een spoorweg van Leiden door de Rijnstreken tot Woerden en aansluiting aldaar aan den Rijnspoorweg het ontwerp van dergelijk adres ingediend. In hetzelve wordt gewezen op de voordeelen van dergelijken aanleg, als daar zijn: 1°. de aansluiting aan het midden van den Hollandschen spoorweg; 2°. het wenschelijke van een zijtak door de Rijnstreek; 3°. de daaruit voortvloeijende noodzakelijkheid eener spoorversmalling en 4°. de bevordering door dergelijken aanleg van de daarstelling van een spoorweg van Haarlem naar het Nieuwe Diep. De raad heeft het ontwerp goedgekeurd en besloten om zooveel mogelijk gelijkluidende adressen aan beide de Kamers der Staten-Generaal in te zenden.

De minister van Binnenlandsche Zaken, in aanmerking nemende dat de Rijkstelegraafdienst eerlang eene verdere uitbreiding van het personeel, op de kantoren werkzaam, zal vorderen, brengt ter kennis van de belanghebbenden:

1°. tot opleiding en oefening van telegrafisten voor de dienst van den rijkstelegraaf wordt, na vergelijkend onderzoek, een aantal van hoogstens twintig leerlingen toegelaten, om op nader aan te wijzen plaatsen onderrigt te ontvangen;

2°. de leerlingen ontvangen eene bezoldiging van één gulden daags, en kunnen, na voldoende blijken van geschiktheid gegeven te hebben, dingen naar de betrekking van telegrafist der derde klasse, op eene jaarwedde van acht honderd gulden;

3°. voor het vergelijkend onderzoek om als leerling te worden toegelaten, moet men zich uiterlijk op den 15den Mei 1860 bij het Departement van Binnenlandsche Zaken hebben aangemeld met een op zegel geschreven adres, bevattende naauwkeurig opgaaf van naam, voornaam en woonplaats.

Gisteren morgen is een man in krankzinnigen toestand op den O.Z. Voorburgwal bij de Naauwe Lombardsteeg, in het water gesprongen. doch spoedig gered en des namiddags, wegens krankzinnigheid, naar het Buiten-Gasthuis gebragt.

Z. M. heeft benoemd: tot adjunkt-kommies bij het Departement voor de Zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst, J. J. Willemse; tot adjunkt-verifikateur van 's Rijks zeeinstrumenten te Leiden, P. J. Kaiser; erkend als konsul van België te Padang, W Jacobson.

'S HERTOGENBOSCH, 31 Dec. Hier ter stede is een adres in omloop, waarbij aan de Eerste Kamer verzocht wordt het spoorlijnplan der Regering niet te bekrachtigen.

BATAVIA, 7 Nov. Men schrijft aan *Soerabayasche Ct.* van Makassar dato 21 Okt. ll.:

Onze troepen hebben in de omstreken van Takelang veel te lijden alhoewel de opstandelingen bij hunne nadering de vlugt nemen.

Eenige manschappen, welke ziek achtergelaten waren onder de verantwoordelijkheid van een kamponghoofd, zijn met den civielen gezaghebber den heer B. jammerlijk vermoord.

Den eenen dag vijf kanonniers en den volgenden dag de civiele gezaghebber, sergeant der artillerie Heijer en eenige manschappen.

Het regte is men nog niet te weten gekomen; de een zegt dat ook het verantwoordelijk kamponghoofd, die zich tegen den moord wilde verzetten, mede vermoord is en den tweeden dag twaalf man het leven hebben verloren; een ander beweert dat het kamponghoofd verraad gepleegd heeft en alleen de Europeanen vermoord zijn, terwijl de inlanders zich met de vlugt zouden gered hebben.

Dit is echter zeker, dat aan den civielen gezaghebber en den sergeant Heijer, het hoofd, na eenen vreeselijken marteldood, is afgesneden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Dec. De brief van den Bisschop van Orleans, die in den *Constitutionnel* beantwoord wordt door een artikel, getiteld: „Brief van een Katholiek dagbladschrijver aan Mgr. den Bisschop van Orleans," wordt algemeen in de Parijsche bladen besproken, en schijnt diepen indruk gemaakt te hebben.

Het antwoord in den *Constitutionnel* tracht het schrijven van den prelaat te ontzenuwen; het is niet door den schrijver zelven maar door den heer Emile Ferrière onderteekend, en te oordeelen naar de heftige taal en naar eenige kenteekenen van den vorm schijnt de „katholieke dagbladschrijver" naauw verwant te zijn met den anoniemen schrijver, wiens werk dezer dagen zooveel gerucht maakt.

Ook de *Presse* is van die meening en dat blad wijst niet zonder inzigt op den warmen lof, dien de bedoelde dagbladschrijver den „onafhankelijken Katholiek" toezwaait, namelijk den schrijver der door hem verdedigde brochure. De *Union* meent evenwel beide schrijvers voor één persoon te moeten houden en herinnert aan de oproeping van den bisschop van Orleans tot zijn bestrijder gerigt, dat deze zich zou doen kennen.

De dagbladen kiezen te dezer zake partij hetzij voor Mgr. Dupanloup, hetzij voor den verdediger der brochure, al naar hunne zienswijze. Alleen het *Journal des Débats* bepaalt zich het feit der diskussie eenvoudig te vermelden.

En wat de *Patrie* aangaat, dat blad noemt in zijn artikel tegen Mgr. van Orleans, dat blijkbaar in radelooze opgewondenheid geschreven is, diens brief een „oorlogsverklaring", hem beschuldigende bijna den standaart des opstands op te heffen, 's hemels bliksems af te roepen en de Fransche burgerlijke en politieke maatschappij in den ban te doen.

Intusschen heerscht er ontegenzeggelijk groote ongerustheid, die door de verdaging van het Kongres, heden door de *Patrie*, de *Correspondance Havas* en korrespondentiën aangekondigd, zeker niet verminderen zal. Die verdaging is waarschijnlijk het gevolg van het verzoek, door de regeringen van Oostenrijk, Napels en Rome gedaan, om inlichtingen nopens de brochure. Behalve deze verwikkeling bestaan er overigens geen redenen, waaruit zou af te leiden zijn dat het Kongres niet zou zamenkomen, of dat een of meer mogendheden er niet op zouden verschijnen.

— Er is in den ministerraad van heden besloten, de brochure *le Pape et le Congrès* niet officieel te desavoueren. Als grond daarvoor wordt opgegeven, dat aangezien de *Moniteur* daarvan geen gewag gemaakt heeft, de openbaarmaking van dit geschrift als eene bijzondere aangelegenheid te beschouwen is, waarvan vreemde mogendheden geen kennis behoeven te nemen.

— Men zegt dat de heer de Montalembert zich met de uitgave van een nieuw vlugschrift bezig houdt, bij gelegenheid der beruchte brochure. Het vorige geschrift van dien heer in den *Correspondant*, 't welk tot een, nu geschorste, vervolging aanleiding gaf, heeft op dit oogenblik alle aktualiteit verloren.

— Uit Rome is dd. 29 December deze telegram ontvangen: De Kardinaal Antonelli heeft heden een langdurig onderhoud met den hertog de Grammont gehad. Laatstgenoemde heeft eene geruststellende verklaring afgelegd, welke hij door een koerier ontvangen had.

— De *Gazetta Piemonteze* deelt mede, dat de markies de Villamarina benoemd is tot gevolmagtigd minister te Napels.

De graaf Gallina, senator, is benoemd tot goeverneur van Milaan.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Dec. De *Morning Post* zegt dat de brochure „De Paus en het Kongres" aan den Kardinaal-staatssekretaris te Rome en aan den Pauselijken nuntius te Parijs aanleiding heeft gegeven tot verklaringen, strekkende om het Fransche goevernement kennis te geven, dat wanneer de in die brochure voorgestelde politiek de trouwe uitdrukking is der gedachte van den Franschen Keizer, Pius IX geen vertegenwoordiger zou zenden naar een geregtshof, dat de misbruiken zijner wereldlijke Regering onderzoeken en een strenge beschuldiging, zoo niet een onherroepelijk vonnis zou kunnen uitlokken.

„'t Blad, met blijdschap de meerderheid der Fransche pers de in die brochure ontwikkelde politiek ziende toejuichen, zegt dat de houding van het Engelsche goevernement op het Kongres, door Midden-Italiens onafhankelijkheid tegen de verdrukking der geestelijkheid te verdedigen, evenmin eenige vijandschap tegen de Roomsche Kerk kan doen veronderstellen, als wanneer het goevernement gedwongen werd in Engeland maatregelen te nemen om de leeken-bevolking en de geestelijkheid zelve te verdedigen tegen de „administratieve verdrukking van Kardinaal Wiseman en van den Aartsbisschop Cullen." Overigens verklaart de *Morning Post* dat de diplomaten, welke Engeland naar het Kongres zal zenden, hun pligt zullen vervullen, en wel door niets te verzuimen wat strekken kan om het geluk der Italiaansche bevolkingen te bevestigen, in zooverre dit vereenigbaar is met den eerbied, dien de Katholieke bevolkingen het geestelijk opperhoofd harer Kerk toedragen.

— De *Times* beweert dat de Keizer der Franschen niet alleen in de benoeming van graaf de Cavour tot vertegenwoordiger op het Kongres heeft toegestemd, maar tot zijne verkiezing zou hebben aangespoord. Het blad zegt vervolgens dat de meening van het Piemontesche ministerie zamengaat met die van den schrijver der brochure *le Pape et le Congrès*, en het bijgevolg zijne stem zal geven ten gunste van 's Pausen onafhankelijkheid, met een paleis en tuinen in eene vrije stad en een geldelijke jaarwedde van wege de Roomsch-Katholieke Christenheid.

— Berigten uit Kalkutta tot 22 Nov. melden dat de oproerlingen aan de grenzen van Nepaul nog slechts 6000 koppen tellen, de vrouwen en kinderen daaronder begrepen. Volgens eene korrespondentie zou Nena Sahib den 24n Sept. overleden zijn. Dit berigt eischt echter bevestiging, wijl het misschien slechts uitgestrooid is om de Engelschen te misleiden. Men gaat krachtdadig te werk tegen de opstandelingen van Bundelcund; Dwarka is rustig.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 29 Dec. De *Kölnische Zeitung*, een warme voorvechter der zoogenaamde nationale Italiaansche staatkunde, laat zich volgenderwijze hooren over de brochure „de Paus en het Kongres." Om het standpunt van dit blad zijn die woorden zeer merkwaardig:

„Het vlugschrift de *Paus en het Kongres* heeft veel opschudding gebaard en, wie ook de schrijver zij, men gelooft dat het de bedoelingen der Fransche regering ten opzigte van het Italiaansche vraagstuk uitdrukt.

„Het geschrift stelt voor 's Pausen wereldlijke magt tot Rome en een klein gebied te bepalen, en in elk geval de onafhankelijkheid der Romagna te erkennen. Herhaaldelijk raadden wij den Italianen 's Pausen heerschappij niet aan te raken en hun wensch voor hervorming ten opzigte van den Kerkelijken Staat te beperken. Wij vreesden dat, mengden de Italianen hunne volkswenschen met onmogelijke zaken, zij ook verliezen zouden wat anders welligt te verwerven ware. De afscheiding der Romagna nu kwam ons onmogelijk voor, wijl Paus noch Katholieke mogendheden eene vermindering van het erfgoed der Kerk zouden gedoogen. Deze onze meening kan ook door de plotselinge wending der Fransche staatkunde niet gewijzigd worden. Wij moeten wel is waar toestemmen, dat des H. Vaders onafhankelijkheid van elken vreemden invloed de hoofdzaak is en het op de, in den loop der eeuwen meermalen veranderde, grens des Kerkelijken Staats minder aankomt. Maar de Paus zal noch kan vrijwillig toestaan dat St. Pieters erfgoed verminderd worde, en sterk betwijfelen wij dat de overige Katholieke vorsten het plan om den H. Vader tot „Rome en een tuin" te beperken, zullen bevorderen. Ja, zelfs betwijfelen wij dat Frankrijk op het Kongres de losscheuring der Romagna ernstig en nadrukkelijk zal voorstaan. Het is de eerste keer niet, dat Frankrijks sluwe beheerscher voor hinderpalen terug gedeinsd is. En hinderpalen voor dit plan zullen zich nog in menigte opdoen. De tegenstand namelijk der geestelijkheid in Frankrijk, om van andere Staten niet te spreken, mogt zich spoedig doen gevoelen. Wat Pruissen aangaat, onze regering zal denkelijk, ingevolge de wenschen van het Pruissische episkopaat, in de eerste rei staan om de herstelling der wettige regten van den Paus te bepleiten, doch niet dan met moeite van het beginsel om niet tusschen beide te treden afwijken."

BELGIE.

BRUSSEL, 30 Dec. Den 3 November jl. heeft de Katholieke universiteit te Leuven een adres aan den Paus gezonden, waarin van wege die instelling wordt verklaard, dat de Katholieken in België met onveranderlijken eerbied bezield blijven voor den oppersten Kerkvoogd, die thans zooveel te lijden heeft van ondeugende menschen, welke de vrijheid hebben vernietigd voor schandelijke losbandigheid, maar die zich jammerlijk bedriegen; vermits de zetel van den H. Petrus onbewegelijk is en, hoe ook door stormen en den golfslag eener woedende zee geteisterd, onwrikbaar vast blijft staan. In een brief, van 24 November gerigt aan den rektor der universiteit, den heer de Ram, heeft de H. Vader voor dat adres bedankt, en onder anderen aangemerkt, dat de bestuurders der Katholieke universiteit zelven bij ondervinding weten wat de vijanden der godsdienst zich durven veroorloven om de Kerk te ondermijnen, en Z. H. alzoo overtuigd is dat zij dagelijks blijven voortgaan met dwalingen te bestrijden en de pogingen van slechtgezinden te verijdelen.

— Het geregtshof van policie te Luik heeft dezer dagen een reiziger tot eene boete van 21 fr. 20 cent. veroordeeld, omdat hij het portier van den waggon, waarin hij zich bevond, zelf had geopend, en den waggon verlaten had alvorens de spoortrein geheel stil hield.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 December.

ONDERTROUWD (29 Dec.): Dr. P. F. Otten, wed. met A. G. Wijs.

GETROUWD (30 Dec.): J. W. H. Limpers met M. H. Draijer. D. J. van Doorn, wed. met E. Hammenga, wed. - H. Reyke met A. C. E. Lint, wed. - I. J. Louis Cohen met H. Caffé.

BEVALLEN (29 Dec.): N. Groenberg, geb. Krouwer, Z.

OVERLEDEN (28 Dec.): M. D. Gassel, wed. J. H. Bickhoff, 62½ j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		30 DEC.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106		
Nederl. Bank	4 »			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½	pCt.	63 15/16	64	
Dito Dito	3 »	76⅛		
Dito Dito	4 »	98 1/16	98⅛	98⅛
Oost-Ind. Leening	4 »	97⅛		
Amortis. Syndik.	3½ »	93¾		
Handelmaatsch. op rescontre				
Aand. Holl. Spoorweg.				
Leening idem	4½ pCt.	99¼		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »			
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ »			
Dito bij *Rothschild*	2½ »	52⅛		
Frankrijk, Certifikaten	3 »			
Spanje, Obligatiën	1¾ »	82 5/16	82⅜	
Dito	3 »			
Dito Binnenl.	3 »	41 11/16	41 13/16	41 13/16
Amortisable Schuld		11		
Bewijzen Coupons		4⅜		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	44	44 1/16	
Dito 1856/1859	3 »	42 5/16	42⅞	
Dito Uitgestelde		30		
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	103⅝	103¾	
Dito bij idem 1828/1829	5 »	102		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	86		
Dito bij idem 1840	4 »	80⅞		
Dito bij *Stieglitz*	4 »	81		
Dito Nieuwe	4 »			
Dito 5de Serie	5 »	90½		
Dito 1855, 6de Serie	5 »	99½	99 9/16	
Dito adm. te Hamburg	5 »			
Dito dito te Londen	5 »			
Dito dito dito	4½ »	94¾		
Dito dito dito	3 »	63 13/16		
Inschrijving in Assignat.	6 »			
Certifikaten van dito	6 »	61½		
Spoorweg Aktiën	5 »			
Polen. Aand. 1835, fl. 500	*f*			
Obligatiën	4 pCt.			
Pruissen, Obligatiën	4½ »			
Dito [illegible]	3½ »	102¾	102⅞	
[illegible] 1855	3½ »	204		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »			
Dito dito	4 »	51⅞		
Dito Metalliek	5 »	53⅛	53 15/16	53 13/16
Dito dito	2½ »	28⅝	28⅞	28¾
Dito Rente Amsterdam	5 »	73½	73 9/16	
Dito Nationale 1854	5 »	58¼	59	58⅞
Weener Bank-Aktiën	*f*	834	835	
Dito Aand. fl. 250, 1839	»	284	285	
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	271	273	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels. Cert. bij *Lam. en B.*	5 »			
Dito bij *Rothschild*	5 »			
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 »	98½		
Dito	3 »			
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 »			
Dito 1839 van £ 100	5 »			
Dito 1843 » £ 100	5 »			
Dito 1852	4½ »			
Dito 1858	4½ »	91½		
Sardinië	5 »			
Peru, Geldl. 1854	4½ »			
Dito te Parijs				
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	12½	12⅝	
Venezuela, Obligatien	3 »	26 13/16		
Dito	1½ »	13 15/16	14	
Grenada, Obligatiën	4 »			
Dito Uitgestelde				
Mexiko Obligatien	3 »	20⅛	20¼	
N.-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A	»			
Dito dito	» B »			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.			
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 »	57¼	57½	57½
Louisiana	5 »			
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 »	2½		

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 223¼, 24, 23½; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; Eng. Rijn *f* 124, 125.

Alleenlijk was in de Oostenrijksche eenige variatie, die aanvankelijk in flaauwere stemming opende, echter later zich eenigermate hersteld hebben. Spaansche vast, Mexikanen aangeboden.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 31 December tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⅛; Aand. Handel-Maatsch. ——, Spaansche Binnenl. 3 pc. —; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103⅝, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 99 9/16, 5 pc. Oostenrijk, Metall. 5 pc. 54⅛, dito 2½ pc. —, dito Rente Amst. 5 pc. 73¾, dito Nationale 1854 5 pc. 59½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Dec. België 2½ pc. [illegible] 4½ pc. 98⅜; Metal. 56⅛; Nation. 61⅜g; Spanje 1½ pc. 32p; 3 pc. 41¾g.

PARIJS, 30 Dec. Rente kont. 4½ pc. 95.75, in liquid. 3 pc. 69.20; Credit mobilier 808.—; Fr.-Oost. Spoorw. 560.—; Russ. Spw.-Aktiën 492.—; Spanje 1¾ pc. 33¼; 3 pc. 43; Passive —; Cred. Spanje —.—; Rom. Leening —.

MADRID, 29 Dec. Spanje 3 pc. 44.40; 1½ pc. 34.05.

LONDEN, 30 Dec. Cons. 95½ a ⅝; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22⅜ a ½; 4½ pc. Peru 91½; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke 16½ a —; 5 pc. Venez. 28½ a 29; 2¼ pc. id. 14½ a 15; 5 pc. Port. 46¼ a —; 3 pc. Spanje 45 a 45½; 1½ pc. id. 33¼ a ½; Coupons - a —; Passive — a —; 4½ pc. Russen 100 a 101; 5 pc. id. 110 a —; 2½ pc. Holland 66½ a —; 4 pc. id. 101 a —; Illinois Shares 62 a —; id. 7 pc. Oblig. 79 a —; Sardinië 84¾ a —; Ecuador 13 a —.

WEENEN, 30 Dec. Met. 5 pc. 72.90; 2½ pc. —.—; Nat. 79.10; Loten 1854 4 pc. 114; Bank-Aktiën 905; Noord-Baan-akt. —; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 207.50; O.-Fr. Spoorw.-akt. 274.50; Lomb. Venetiaans. —.—, Nieuwe 159.—; Wissel op Londen 3/m. 12.42½; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud 24.—; Zilver —.

BERLIJN, 30 Dec. Metalliek 5 pc. 56¼; Nationale 61¼, Stiegl. 5de serie 95¼; 6de id. 105; Rusland 5 pc. —, Nieuwe 3 pc. 64¼; Pruiss. Staats. 4½ pc. —; id. Nieuwe 5 pc. 104⅝; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit 79¾; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17⅜, Parijs 78¾, Hamburg 149½, Amst. zigt 141¾, 2/m. 141⅛, Weenen 79⅛, Petersburg 97¼.

HAMBURG, 30 Dec. Mexikanen —, Spanje 3 pc. 39⅛, 1¾ pc. 30½, Rusland 3 pc. 62, 4½ pc. —, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 86, Wiss. op Lond. 13.02⅜, Amst. 35.80, Diskonto —.

FRANKFORT, 30 Dec. Metalliek 5 pc. —; Nation. 61¼, Cred. Akt. 192, Spanje 3 pc. 41, 1½ pc. 31¾; Bankakt. —, Wissel op Londen 116⅜, Weenen 92⅝, Parijs —, Diskonto —.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55 5/16	2/m. Livorno	*f* 38¼
Zigt »	» 55 11/16	» Napels	» 78¼
2/m. Bordeaux	» 55	3/m. Petersburg	» 168
½/m. »	» 55⅜	6/w. Weenen	» 92
3/m. Madrid	» 240	» Augsburg	» 99
» Cadix	» 241	» Frankfort	» 99¾
» Sevilië	» 238	2/m. Hamburg	» 35
» Bilbao	» 238	Zigt »	» 35¼
» Lissabon	» 40⅜	2/m. Londen	» 11.60
» Porto	» 40¼	Zigt »	» 11.65
2/m. Genua	» 45½	Rotterdam	» ¼

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 30 Dec.

Van Tarwe bij gerijven verkocht: 126 ℔ n. Vriessche *f* 265; 160/2 ℔ n. Bovenl. *f* 290; 130 ℔ j. Groninger *f* 272.

Rogge op levering flaauw: in April *f* 195; Pruiss. op Junij *f* 202; Julij *f* 201.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren: Onmiddelijk 62½ a 62; in April ek. 63; Okt. 66 £. *Lijnzaad* in een doen: 107, 108 ℔ Riga *f* 250; 109 ℔ Bombay *f* 327½. *Raapolie* op 6/w. *f* 37¼; Vliegend *f* 36; in Mei ek. *f* 36¼ a ½; Sept. *f* 37¼; Okt. *f* 37½; Nov. en Dec. *f* 37¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31¼; Vliegend *f* 30; in Maart ek. *f* 30¼; April *f* 30½; Mei *f* 30¾; Sept., Okt., Nov. en Dec. *f* 31¾. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37½; Vliegend *f* 36¼.

SCHIEDAM, 30 Dec. Rogge. Verkocht: 147/2 ℔ Windau *f* 210 3/m. — Gerst: 128/2 ℔ Libau *f* 190 6/w., 191 3/m. — Spoeling *f* 1,40 per ketel.

MIDDELBURG, 29 Dec. Puike Zeeuwsche Tarwe kocht men *f* 8,50, mindere *f* 8,25 a 8,—; puike Walchersche dito *f* 8,50, terwijl voor extra puike zuivere *f* 9,— is betaald. — Puike Zeeuwsche Rogge verliet men voor *f* 6,75, doch meer als *f* 6,50 werd er ter beurze niet voor geboden. — Garst: gewone Winter kon maar *f* 5,25 a 5,— de mud opbrengen; terwijl voor eene partij extra puike dito nog *f* 5,75 is betaald; puike Zomer *f* 5,15 a 5,— naar deugd. — Walchersche Witteboonen *f* 9,75 a *f* 9,85; dito Bruineboonen *f* 10,25 a 10,50; dito Paardeboonen *f* 7.— a 6,90. — Walchersche groene Erwten *f* 9,20 a 9,50 de mud. — Raapolie noteert men op *f* 39,—; Patentolie *f* 41,25; Lijnolie *f* 34,50 per vat op 6 weken, op kontant *f* 1,— per vat lager. — Harde Lijnkoeken *f* 9,— a 9,50 per 104 stuks.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 31 Dec. Diana (st.), Londen.

HELVOET, 30 Dec. De Boer, Ida Maria de Raath, Iquique. Niemann, Heinrich, Heinrich, Odessa.

BRIELLE, 30 Dec. Cologne (st.), Londen.

UITGEZEILD:

HELVOET, 30 Dec. Admiraal Ver-Huell (st.), Havre.

Voor de bedroefde Weduwe met hare vier Kinderen: Ontvangen onder letter A, uit Rozendaal *f* 1.25.

Advertentiën.

Heden overleed ons eenigst Zoontje, JOHANNES JACOBUS JOSEPHUS, in den jeugdigen leeftijd van bijna drie jaren.

OUDEWATER, 29 December 1859. J. PUTMAN.
G. S. J. H. M. PUTMAN, geb. CEURVORST.
(2163)

(2168) Er wordt TE HUUR aangeboden een gerieflijk **HUIS**, ook geschikt voor **Affaire**, met eenen vrijen en fraaijen **TUIN**, gelegen allernaast de R. C. Kerk te Besoijen bij Waalwijk. Adres met *franco* brieven, onder lett. A. B. bij den Boekhandelaar L. VAN GEMERT te Waalwijk.

Ofschoon opmerkelijk, is het niettemin waar, dat in den laatsten tijd de beoefeningen der Engelsche taal hier te lande meer en meer veld wint; dat zelfs in sommige steden de Fransche daardoor als modetaal eenigermate wordt verdrongen en dat derhalve bedrevenheid in de eerstgenoemde meer nog dan vroeger geldt als maatstaf waarnaar iemands opvoeding wordt afgemeten. Voor hem, die zich op het gebied van letteren, kunsten en wetenschappen beweegt, is de kennis der Engelsche taal tegenwoordig eene behoefte, terwijl zij voor den koopman onmisbaar is. Om nu eene vreemde taal aan te leeren, is voorzeker een goed woordenboek een zeer krachtig hulpmiddel, doch maar al te zelden vindt men *goede* woordenboeken. Zal zoodanig werk aan de behoeften voldoen, dan behoort zijn inhoud te beantwoorden aan de eischen des tijds, dat is, het behoort alle nieuwe woorden en uitdrukkingen te bevatten, welke door de ontwikkeling van beschaving, kunst en wetenschap in het leven zijn geroepen, en in een Engelsch woordenboek moeten vooral ook de meer bepaald in Amerika gebruikelijke zegswijze niet ontbreken; dienstig is het ook, dat men achter ieder woord de uitspraak duidelijk voorgesteld vindt; zijne inrigting moet zoodanig zijn, dat men spoedig en gemakkelijk er alles in vinden kan, wat men zoekt, het formaat moet zoodanig wezen, dat het gemakkelijk te hanteren is, en eindelijk moet het niet te duur zijn. Een Engelsch woordenboek, dat aan al die vereischten voldoet, meenen wij dat bij ons niet bestaat, wij hebben derhalve met genoegen kennis gemaakt met het eerste deel van »een Nieuw Engelsch Woordenboek, in twee deelen," waarbij achter ieder Engelsch woord de uitspraak, naar Webster, aanschouwelijk is voorgesteld, enz. (D. Noothoven van Goor te Leyden). Voor zoover wij uit dit 1e deel kunnen oordeelen, schijnt het werk met zorg te zijn behandeld, om het niet te groot van omvang en toch uitgebreid van inhoud te doen zijn, is door den uitgever eene kleine maar zeer duidelijke letter gebruikt; wij gelooven inderdaad, dat door deze uitgave in eene bestaande behoefte wordt voorzien en bevelen het op dien grond aan de beoefenaars der Engelsche taal bijzonder aan. De goedkoope prijs (*f* 4,— voor 832 pag. compressen druk) is eene aanbeveling te meer. (2140)

Genezingen door Abshaubbin's Anti-Rhumatische Watten.

De heer C. E. v. d. Leck, te Rotterdam na jaren lang aan Rhumatiek geleden te hebben is binnen korten tijd geheel van zijne pijnen bevrijd.

De heer A. Meijer, te Amsterdam schrijft: dat het vaste vertrouwen hetwelk anderen in deze watten stelden, hem ook de proef heeft doen nemen en na oplettend opvolgen van het voorschrift geheel van zijne smartelijke pijnen is verlost.

De heer J. V. Maas, te Hellevoetsluis, die jaren lang, alles had beproefd zonder ergens baat bij te vinden, verheugt zich in steeds toenemende beterschap.

Mejufvrouw G. van Galen geb. Thoen, te Loosduinen, jaren lijdende geweest aan rhumatische kramp is thans geheel hersteld.

Een kind van den heer Muské te Assen sedert lang lijdende aan Rhumatiek werd door aanwending van één enkel blad dezer watten totaal genezen.

Deze weinige opgaven zouden nog met een aantal anderen vermeerderd kunnen worden; zij leveren allen het bewijs van onfeilbaarheid der

Abshaubbins Anti-Rhumatische Watten

in gevallen van Rhumatiek, Krampijnen, Jicht en dergelijke.

Ook tegen Roos, Huiduitslag, Brand en Jeuking der huid, zweerende borsten van zogende vrouwen en als voorbehoedmiddel om van de kinderziekte ongeschonden te blijven, hebben deze watten reeds een onbetwisten roem verkregen. Men lette vooral op de onderstaande Dépôts daar ook nagemaakte en valsche watten in den handel voorkomen. De echte zijn gewikkeld in een lichtblaauw omslag, houdende de namen der Dépôthouders en geteekend door den Hoofd-Dépôthouder

A. BREETVELT Az.,
Groote markt, te [illegible]

Verdere Dépôts:

H. J. Renken, Amsterdam, hoek Vijgendam en Warmoesstr.
Albt. Oosterbaan, idem, Leydschestraat, in de Vlijt.
A. J. ten Veldhuijs, idem [illegible] penburg.
C. W. [illegible], idem, [illegible] straat, bij de Singel.
Mej. C. J. [illegible], idem, Kalverstraat, bij den Heiligen Weg.
[illegible] Schwenge, idem, Reestr. bij de Keizersgracht, in de Nieuwe Fakkel.
Engerinck, Oord.
B. de Bruyn, Varseveld.
F. Dierkes, Wageningen.
H. J. Regterschot, Ede.
F. A. Stroet[illegible], Arnhem.
W. F. [illegible], Tiel.
H. ten [illegible], Scherpenzeel.
G. [illegible]ensteyn, Nijmegen, [illegible]burgstraat.
[illegible] Blancke, Culemborg.
[illegible] van Eck, Zutphen.
E. van Esveld, Nijkerk.
J. van Giessen, Zalt-Bommel.
H. Boese, Doesborgh.
J. H. Huyskes, Groenlo.
E. M. Albers, Zevenaar.
Gebr. Elzas, Borculo.
A. H. Hooijer, Apeldoorn.
Mej. Spaen, Brummen.
Mej. Hofman, Winterswijk.
Mej. wed. Fischer, Harderwijk.

NEDERLANDSCHE RIJN-SPOORWEG.

UREN VAN VERTREK VOOR DE DIENST,

Aanvang nemende den 2den Januarij 1860.

Van Rotterdam en Amsterdam naar Arnhem en Emmerik.

Stations,		2. 1. 2. 3. Kl.	3. 1. 2. 3. Kl.	4. Expr. 1. 2. Kl.	5. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.	6. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.	7. 1. 2. 3. Kl.	8. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.
		's m.	's m,	's midd.	's midd.	's midd.	's nam.	's av.
ROTTERDAM.	Vertrek.	7.—	10.—	12.15		1.30	5.45	9.—
AMSTERDAM.	"	7.20	10.35	12.30		2.30	6.15	9.15
UTRECHT. . .	"	8.30	11.45	1.15	—	4.30	7.25	11.—
ARNHEM . . .	"	10.19	1.30	2 35	3.30	7.30	9.15	
EMMERIK . .	Aankomst	11.35	—	3.30	5.—		10.30	

Van Emmerik naar Arnhem, Utrecht, Amsterdam en Rotterdam.

Stations.		1. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.	2. 1. 2. 3. Kl.	3. 1. 2. 3. Kl.	4. Expr. 1. 2. Kl.	5. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.	6. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.	7. 1. 2. 3. Kl.
		's m.	's m.	's m.	's m.	's m.	's m.	's nam.
EMMERIK. . .	Vertrek		—	8.21	10.36	10.48	—	4.16
ARNHEM . . .	"	—	6.30	9.45	11.35	12.10	12.30	5.20
UTRECHT. . .	"	6.45	8.25	11.40	1.20		4.—	7.20
AMSTERDAM.	Aankomst	8.—	9.30	1.—	2 —		5.30	8.30
ROTTERDAM.	"	8.15	10.—	1.10	2.30		6.35	9.—

Van Amsterdam naar Utrecht en Rotterdam.

		1. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.	2. 1. 2. 3. Kl.	3. 1. 2. 3. Kl.	4. Expr. 1. 2. Kl.	6. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.	7. 1. 2. 3. Kl.	8. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.
		's m.	's m.	's m.	's midd.	's nam.	's nam.	's av.
AMSTERDAM	Vertrek	—	7.20	10.35	12.30	2.30	6.15	9.15
UTRECHT	"	6.30	8.35	11.50	1.20	4.15	7.30	11.—
ROTTERDAM	Aankomst	8.15	10.—	1.10	2.30	6.35	9.—	

Van Rotterdam naar Utrecht en Amsterdam.

		1. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.	2. 1. 2. 3. Kl.	3. 1. 2. 3. Kl.	4. Expr. 1. 2. Kl.	6. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.	7. 1. 2. 3. Kl.	8. Goed. en Pers. 1. 2. 3. Kl.
		's m.	's m.	's m.	's nam.	's nam.	's nam.	's av.
ROTTERDAM	Vertrek	—	7.—	10.—	12.15	1.30	5.45	9.—
UTRECHT	"	6.45	8.25	11.40	1.20	4.—	7.20	11.—
AMSTERDAM	Aankomst	8.—	9.30	1.—	2.—	5.30	8.30	

De Treinen N° 5 en 6 loopen des Zondags *niet.*

Bij elken Personen-Trein, met uitzondering der gemengde Treinen, is eene eerste en tweede klasse-wagen, die tusschen Amsterdam en Rotterdam doorloopt, zonder dat de Reizigers van wagens behoeven te wisselen.

(2156) Bij Gebroeders J. & H. VAN LANGENHUYSEN te 's Gravenhage, is van de pers gekomen:

HANDBOEKJE voor de zaken der Roomsch Katholijke Eeredienst. Veertiende Jaargang 1860. Prijs . . . . f 2.00

Deze Jaargang onderscheidt zich wederom door belangrijke wetenswaardigheden, betrekkelijk het Kerkwezen in de Nederlandsche Bisdommen, de zaken van de Eeredienst, het Onderwijs, het Armwezen, de Statistiek, de Legislatie, de Regtspraak en andere bijzonderheden wegens kerkelijke aangelegenheden.

Van de vroegere Jaargangen van dit zoo zeer gezocht Handboekje, zijn nog enkele exemplaren bij de Uitgevers verkrijgbaar tegen den gewonen prijs.

COCOS-ZEEP.

DEZE ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **VERKOOPHUIS,** heeft den naam H. KERKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het gevoel. De nagemaakten gelijken in kleur en gevoel veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken den Dépôthouders instantelijk hunne Kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het **PERSISCH INSECTENPOEDER** doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

Portman'sche Politoer of **Wrijfwas** met gebruiksaanwijzing. Het Fleschje kost 15 Cent.

Brabänders Chocolade-Koekjes met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de Kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 Cents het doosje.

Het gunstig bekende **Schumachers Poetspoeder,** dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

VLIEGENLIJM, om vliegen te vangen, het Fleschje 20 Cents.

BRABäNDERS **STIJFSELGLANS** doet het IJzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het krijgt eenen mooijen glans. Een zakje kost 13 Cents.

De nieuwe **MINERALE LIJM** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde, breken zal. Een Fleschje kost 30 Cents.

Het **VLEKKENWATER** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen; zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Cent, Groote Flesch f 1.

Verkoophuis en de bekende Dépôts. (2165)

(2147) Bij de Erven P. T. BRAAM te Rotterdam, is verkrijgbaar:

De Mensch, Disgenoot aan Jesus Liefdemaaltijd f 0.40
Gebonden in Baznan . . . . . . " 0.60

Godsdienstig Handboek voor Kranken, door T. J. VAN DEN BROEK, in leven R. K. Pastoor te Alkmaar. Tweede verbeterde en met de gebeden der H. Mis, Litaniën, enz. vermeerderde druk, 380 bl. f 0.60

Vertroostingen van de Godsdienst, bij het verlies van iemand die ons dierbaar is, door den Ridder L. P. DE COLLEGNO. Uit het Fransch vertaald, 176 Bl. . . . . f 0.35.

Bij toeval tot billijken prijs te Koop een exemplaar van

De Katholieke Stemmen, deel 1—22, mankeert deel 4. Door wijle LESAGE TEN BROEK. Dit deel is er gemakkelijk bij te krijgen. Gebonden in leer met titel. Prijs f 63.— thans. . . . . f 16.50

De Katholieke Nederlandsche Stemmen van 1—16 jaargang, in half leer gebonden. Prijs f 136, thans . . . . f 16.

(2116) Bij G. W. VAN BELLE, te Rotterdam, is uitgegeven en wordt met succes gedebiteerd:

ANDREAS, OF DE PRIESTER SOLDAAT.

Eene Episode uit de Fransche Omwenteling.

Groot 8° Boekdeel f 2.40.

TER BOEKHANDEL VAN B. LENFRING,
Haarlemmerdijk TT 443 te Amsterdam,
is Uitgegeven en in alle Kath. Boekwinkels voorhanden of op bestellingen verkrijgbaar:

E. VOGELS. **42 Kruisw. Oeff.,** ruim 800 pag. heel Led. band . . . . 80 Ct.
E. VOGELS. **Zestal Novenen** ter Eere van Jesus en Maria . . . . 15 Ct.
E. VOGELS. **Handl.** tot het bidden der Roosenk. Onbevl. Ontv. . . . . 5 Ct.
F. VAN SALES. **Geestelijke Gesprekken** 70 Ct.
LASAUSSE. **Het Gelukkige Jaar** . . . 65 Ct.

De Uitgever verzoekt bijzondere Attentie op laatstgenoemd werk als zijnde uitmuntend geschikt voor

NIEUWJAARS GESCHENK

De vrome en geleerde Abt Lasausse geeft in dit werk *voor alle dagen van het jaar* eene korte onderwijzing, waarin beurtelings alle deugden worden behandeld welke den Christen voegen terwijl de beoefening derzelve door woorden en voorbeelden der Heiligen worden aangetoond. [2141]

Bij **P. N. VERHOEVEN,** Boekdrukker en Boekhandelaar van Z. H. Paus Pius IX te 's *Bosch*, is verschenen:

HET

NIEUWE TESTAMENT

ONZES HEEREN JESUS CHRISTUS.

VERTAALD MET OPHELDERENDE AANTEEKENINGEN
DOOR **Mr. S. P. LIPMAN.**
DEEL I. BEVATTENDE ALLE DE HISTORISCHE SCHRIFTEN.
MET GOEDKEURING VAN Z. DOORL. HOOGW. DEN AARTSBISSCHOP VAN UTRECHT.
Groot 8° bl. 780 en LXXXIV. Prijs in linnen band f 3,00.

De Vertaler, voor wiens rekening de uitgave plaats heeft, willende door onkostbaarheid deze schriftvertaling binnen het bereik van allen brengen, heeft tot dat einde vorenstaande prijsbepaling vastgesteld.

De inleiding eindigt met den wensch, dat eenmaal de strijd op het godsdienstig gebied zich oplossen moge in *de toenadering, de vereeniging, de verbroedering van allen* en dat deze arbeid in ons dierbaar Vaderland dienstbaar worde aan *de verspreiding van godsdienstkennis, de aankweeking van godsdienstzin, en de verhooging van Geloof, Hoop en Liefde.*

NB. Dit werk wordt niet in Commissie verzonden, doch is voorhanden bij de volgende Boekhandelaren: te *Amsterdam*, Zweesaardt en Zoon, van Langenhuysen, de Haas, Lenfring, Zweers, Winkelhagen, Huver. *'s Hage*, van Langenhuysen. *Haarlem*, van Zijl. *Rotterdam*, Verhoef, Erven Braam. *Utrecht*, van Rossum, van den Heuvel. *Leyden*, J. W. van Leeuwen. *Hoorn*, Haubrich. *Oldenzaal*, Banning. *Zwolle*, Waanders. *Almelo*, Sommer. (2143)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.